Dosarul nr. 4r-4716/23 *(4-22157620-02-4r-07122023)*
Judecător: Silvia Țurcan

D E C I Z I E
În numele Legii

14 august 2024 mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător: Oxana Robu
Judecători: Vladislav Schibin și Olga Cojocaru

A examinat în ordine de recurs*, fără participarea părților, recursul declarat de agentul constatator Inspectoratul de Poliție Călărași, Ion Malai împotriva hotărârii Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 25 septembrie 2023* în cauza contravențională de învinuire a lui Scripnic Nicolae de comiterea contravențiilor prevăzute de art. art. 78 alin. (1), 354 Cod Contravențional, și -

Termenul de examinare a cauzei*:*
Judecarea cauzei în prima instanță: 28.10.2022 – 25.09.2023;
Judecarea recursului la Curtea de Apel Chișinău: 07.12.2023 – 14.08.2024;
Procedura de citare a fost legal executată.

Asupra recursului declarat de agentul constatator Inspectoratul de Poliție Călărași, Ion Malai împotriva hotărârii Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 25 septembrie 2023, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău-

C O N S T A T Ă:

1. La data de 28 octombrie 2022 Scripnic Nicolae a depus contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție al IP Călărași nr.MAI05725808 din 12.10.2022, întocmit de agentul constatator Malai Ion.

În motivarea contestației Scripnic Nicolae indică că, la 12 octombrie 2022 în jurul orei 23:00 se afla la domiciliul său, împreună cu fratele Scripnic Corneliu. La un moment dat a auzit lătratul câinelui în curte, ieșind afară a observat o persoană de gen masculin, care căuta ceva prin curtea sa. Pe parcurs s-a stabilit că persoana dată era Eni Ion, iar la întrebarea ce caută în ogradă, acesta a început să-l bruscheze.

Susține că, nu a aplicat violență fizică asupra lui Eni Ion, tot conflictul petrecîndu-se în ograda contestatorului.

Ulterior, de către agentul constatator, i-a fost întocmit un proces verbal cu privire la contravenție, în baza art.78 alin.(1) și art.354 Cod contravențional.

Menționează că nu este de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție, nu a aplicat careva lovituri și nu a încălcat legea.

Solicită a declara nul procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI 05725808 din 12 octombrie 2022 întocmit în baza art. 78 alin.(1) și 354 Cod Contravențional întocmit în privința lui Scripnic Nicolae și declararea nulă a deciziei privind aplicarea sancțiunii contravenționale pe cauza cu privire la atragerea la răspundere contravențională a contravenientului.

2. Prin *hotărârea Judecătoriei Străşeni, sediul Călăraşi din 25 septembrie 2023* s-a admis contestația depusă de Scripnic Nicolae împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie al IP Călărași MAI 05725808 din 04.06.2019. S-a anulat procesul-verbal cu privire la contravenție MAI 05725808 din 12.10.2022 întocmit de agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Călărași, Ion Malai, în privința lui Scripnic Nicolae, în baza art. 78 alin. (1) și art. 354 Cod Contravențional, inclusiv decizia agentului constatator de aplicare a sancțiunii contravenționale din aceiași dată, cu încetarea procesului contravențional.

3. *Împotriva hotărârii Judecătoriei Străşeni, sediul Călăraşi din 25 septembrie 2023 a declarat recurs agentul constatator Inspectoratul de Poliție Călăraşi, Ion Malai prin care solicită admiterea recursului, casarea hotărârii, cu remiterea spre rejudecare a cauzei în instanța de fond într-un alt complet de judecată.*

În motivarea cerințelor sale s-au invocat următoarele aspecte:

-în cadrul acțiunilor de constatare, care au servit drept motiv de începere a procesului contravențional, s-a stabilit că Sîrbu Sergiu la data de 15.09.2023 în jurul orei 23, a mers în or. Călăraşi str. M. Sadoveanu, la un cunoscut de al său, însă a încurcat poarta, strigînd la poarta cet. Scripnic Nicolae, care a ieşit în stradă şi s-au luat la ceartă în urma la care ultimul i-a aplicat lovituri cu pumnii peste diferite părţi ale corpului. Conform raportului de constatare medico-legală la cet. Sîrbu Sergiu s-au stabilit leziuni corporale neînsemnate;

-astfel în privinţa lui Scripnic Nicolae la data de 12.10.2023 a fost întocmit procesul-verbal MAI 05725808 în baza art. 78 al. (1) şi 354 Cod Contravenţional, care în temeiul art. 395 fiindu-i aplicată o pedeapsă sub formă de amendă în sumă de 30 u.c., ceea ce constituie 1500 lei MD, care la data de 25 septembrie 2023 a emis Hotărîrea în numele Legii nr. 5r-21/2023 (5r-64/2022) 4-22157620-48-5r-28102022) de a înceta procesul contravenţional;

-instanţa nu a luat în consideraţie că victima Sîrbu Sergiu arată direct la Scripnic Nicolae că la data de 15.09.2022 ora 23 i-a aplicat lovituri peste corp, fapt

confirmat şi prin raportul de constatare medico-legală nr. 202212P0290 din 16.09.2022, prin care la cet. Sîrbu Sergiu s-au depistat leziuni corporale neînsemnate, tot acesta declară că fapta a avut loc în strada M. Sadoveanu a or. Călăraşi din preajma casei cet. Scripnic Nicolae, unde este loc public.

4. În conformitate cu art. 3 alin. (1) Cod de Procedură Penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

La judecarea recursului, Colegiul Penal reieșind din modificările operate prin Legea nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), în temeiul art. 447 alin. (1), (2) Cod de Procedură Penală (în redacția Legii nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), Colegiul Penal a dispus examinarea cauzei penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

În conform art.471 alin.(1) alin.(1) Cod Contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

Fiind notificate de către instanța de recurs părțile la proces, în conformitate cu art.471 alin.(2) Cod Contravențional, agentul constatator, și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Chișinău, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională se va examina în lipsa părților în procedură scrisă.

5. Examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate, cercetând materialele cauzei, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău consideră necesar de *a admite recursul declarat de agentul constatator Inspectoratul de Poliție Călăraşi, Ion Malai împotriva hotărârii Judecătoriei Străşeni, sediul Călăraşi din 25 septembrie 2023, cu casarea integrală a hotărârii și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de fond, în alt complet de judecată,* reieșind din următoarele considerente.

5.1. În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea

dreptului la apărare și a dreptului la interpret, precum și dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33-35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător.

Conform art. 466 Cod Contravențional, hotărârile judecătorești contravenționale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, în următoarele temeiuri: a) nu au fost respectate dispozițiile privind competența după materie sau după calitatea persoanei; b) ședința de judecată nu a fost publică; c) cauza a fost judecată fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, s-a aflat în imposibilitatea de a se prezenta sau de a înștiința instanța despre imposibilitate; *d) hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde dispozitivului pronunțat după deliberare;* e) nu au fost întrunite elementele constitutive ale contravenției sau instanța a pronunțat o hotărâre de sancționare pentru o altă faptă decât cea imputată contravenientului, cu excepția cazurilor de reîncadrare juridică a acțiunilor lui în temeiul unei legi mai blânde; f) contravenientul a fost sancționat pentru o faptă neprevăzută de prezentul cod; g) s-au aplicat sancțiuni în alte limite decât cele prevăzute de lege sau nu corespund faptei săvârșite sau persoanei contravenientului; h) contravenientul a fost supus anterior răspunderii contravenționale pentru această faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii contravenționale, sau aplicarea sancțiunii a fost înlăturată de o nouă lege ori anulată de un act de amnistie, sau a intervenit decesul contravenientului ori împăcarea părților în cazul prevăzut de lege; i) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită; j) a intervenit o lege mai favorabilă contravenientului; k) Curtea Constituțională a declarat neconstituțională prevederea legii aplicate; l) instanța de judecată internațională, prin hotărâre în o altă cauză, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în cauza respectivă.

Colegiul Penal reiterează că, instanța de recurs dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea dreptului la apărare şi a dreptului la interpret, precum şi dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33-35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător.

De asemenea, Colegiul Penal reiterează, că în conformitate cu prevederilor art.458 Cod Contravențional, la examinarea cauzei contravenționale în fond, instanța de judecată urma să soluționeze următoarele chestiuni: caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei, în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, existența circumstanțelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancționării şi, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale, alte

aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei, iar instanța de recurs urmează în acest context să verifice dacă instanța de fond a respectat aceste condiții ce duc la legalitatea și temeinicia hotărârii emise.

În temeiul prevederilor art.462 alin. (1) Cod Contravențional, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată.

5.2. În același context, potrivit materialelor cauzei Colegiul Penal atestă că, la data de 28 octombrie 2022 Scripnic Nicolae a depus contestaţie împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie al IP Călărași nr.MAI05725808 din 12.10.2022, întocmit de agentul constatator Malai Ion.

Din cuprinsul hotărârii contestate rezultă că, instanța de fond a conchis că „probatoriul adus de agentul constatator în confirmarea faptelor descrise în procesul-verbal cu privire la contravenție nu este argumentat și motivat în măsura în care să fie constatată cu certitudine săvârșirea contravenției prevăzute de art.78 alin.(1) și 354 Cod contravențional de către Scripnic Nicolae, or, n-a fost posibil de stabilit în ce circumstanțe au fost comise faptele, cum a fost acostată victima și unde anume au avut loc toate aceste fapte. Mai mult ca atît, învinuirea este bazat doar pe declarațiile părții vătămate, care este persoană interesată, or din declarațiile lui Scripnic Nicolae, ultimul a menționat că nu a aplicat lovituri persoanei și nici nu a încălcat ordinea publică, or conflictul a avut loc în ograda acestuia”.

Prin hotărârea pronunțată, instanța de fond a admis contestația depusă de Scripnic Nicolae împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie al IP Călărași MAI 05725808 din 04.06.2019. S-a anulat procesul-verbal cu privire la contravenție MAI 05725808 din 12.10.2022 întocmit de agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Călărași, Ion Malai, în privința lui Scripnic Nicolae, în baza art. 78 alin. (1) și art. 354 Cod Contravențional, inclusiv decizia agentului constatator de aplicare a sancțiunii contravenționale din aceiași dată, cu încetarea procesului contravențional.

5.3. Astfel, Colegiul Penal lecturând textul hotărârii recurate, în raport cu circumstanțele faptice stabilite mai sus şi ținând cont de prevederile legale aplicabile în speță, menționează că, instanța de fond nu a dat o apreciere cumulului de probe și nu a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional, care prevăd examinarea contravenției sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

Colegiul Penal reține că, la judecarea cauzei instanța de fond nu a ținut cont de cerințele art. 458 Cod Contravențional, care prevede că la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum şi alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet şi obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil şi la apărare.

Or, studiind materialele prezentate în coroborarea cu hotărârea primei instanțe, se constată că, instanța de judecată a examinat cauza superficial şi unilateral fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar.

Reieșind din prevederile art. 6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele de judecată a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligația instanței de judecată de a se expune în hotărârile emise asupra tuturor cerințelor pricinii, precum şi asupra argumentelor invocate de către intimat întru admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz, 26).

În sensul art.6 alin. (1) al Convenției, instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care își întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanțele de judecată să motiveze nu doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii şi să nu se mulțumească de a proba pur şi simplu concluziile uneia dintre părți.

5.4. Colegiul relevă că, instanța de fond nu a stabilit și nu a luat în considerație toate circumstanțele cauzei, nu a analizat și cercetat toate probele pro și contra care indică la persoana celui vinovat, mai mult nu a verificat corectitudinea declarațiilor contravenientului și a agentului constatator care sunt contradictorii, precum și constatările agentului constatator, probele acumulate la fața locului.

Instanța de recurs constată că, în susținerea poziției sale, instanța de fond nu a apreciat faptul că, victima Sîrbu Sergiu arată direct la Scripnic Nicolae și anume că la data de 15.09.2022 ora 23 i-a aplicat lovituri peste corp, fapt confirmat şi prin raportul de constatare medico-legală nr. 202212P0290 din 16.09.2022, prin care la cet. Sîrbu Sergiu s-au depistat leziuni corporale neînsemnate, tot acesta declară că fapta a avut loc în strada M. Sadoveanu a or. Călăraşi din preajma casei cet. Scripnic Nicolae, unde este loc public; *(f.d. 8)*

În acest context, Colegiul Penal nu împărtășește opinia instanței de fond menționând că, la materialele cauzei nu a fost prezentată nici un mijloc de probă concludent ce ar dovedi vinovăţia contravenientului Scripnic Nicolae în fapta contravenţională imputată, or, concluzia instanței este una pripită și lipsită de temei juridic.

Așadar, instanța de fond, urma să examineze cauza prin conjunctura celor menționate, fără a se limita la expunerea unor temeiuri formale și nefondate, făcând totalmente abstracție de la aspectul faptic, și urma să solicite prezentarea

probelor suplimentare în vederea statuării asupra prezenței vinovăției sau nevinovăției contravenientului.

Așadar, rezultă că în hotărâre nu sunt analizate probele pe care instanța își întemeiază soluția, nu s-a făcut o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor din materialul contravențional prezentat, legătura între ele, nefiind motivată concluzia instanței în ce privește acceptarea unor probe, și respectiv, respingerea altora.

5.5. În consecință, Colegiul Penal a reținut că instanța de fond a examinat cauza în mod superficial și unilateral, fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar, adică prezenței sau lipsei probelor anexate la materialele cauzei pentru confirmarea vinovăției sau nevinovăției contravenientei.

În acest context, relevante sunt dezideratele din Hotărârea Curții Constituționale nr.02 din 22.11.2018, §65, în care Curtea a reținut în jurisprudența sa că sistemul de sancționare al statului trebuie să funcționeze de o asemenea manieră încât cei vulnerabili, i.e. victimele actelor de violență, să fie convinși că sistemul judiciar va reacționa împotriva ilegalităților comise față de ei și nu le va tolera sau nu îi va lăsa pe făptuitori nepedepsiți. Dacă nu s-ar putea stabili o pedeapsă din cauza reglementării deficitare a legii, scopul legii contravenționale nu ar fi atins, fapt care ar alimenta scepticismul public la adresa sistemului judiciar.

În această ordine de idei, reieșind din raționamentele expuse, instanța de recurs consideră că instanța de fond în mod nejustificat și pripit a purces la încetarea procesului contravențional în privința lui Arion Viorel.

În aceste circumstanțe se denotă faptul că instanța nu a examinat complet și obiectiv cauza contravențională dată, iar la emiterea hotărârii nu a dat deplină importanță prevederilor art.462 alin.(4) Cod contravențional.

Prin urmare, rezultă că în hotărâre nu sunt analizate probele pe care instanța își întemeiază soluția, nu s-a făcut o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor din materialul contravențional prezentat, legătura între ele, nefiind motivată concluzia instanței în ce privește acceptarea unor probe, și respectiv, respingerea altora.

Aceste fapte constituie o neglijare a prevederilor art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, întrucât, Convenția impune obligația oricărei instanțe de a indica suficient de clar motivele pe care s-a sprijinit. Această exigență, care contribuie la garantarea respectării principiului bunei administrări a justiției, nu poate fi întotdeauna înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument al părților. Instanțele naționale sunt obligate să-și motiveze deciziile, ceea ce nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument, dar ca o obligație de a se pronunța asupra problemelor cele mai importante ridicate în speță (a se vedea în acest sens cauza *Ruiz Torija și Hiro*

Balani împotriva Spaniei, hotărârea din 09.12.1994, sau Grigore Vlasia Vasilescu împotriva României, hotărârea din 06.06.2006).

Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța de judecată nu a efectuat, prin ce au fost ignorate normele dreptului procedural și dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea hotărârii atacate și remiterea cauzei la o nouă examinare, în aceiași judecătorie, în alt complet de judecată.

6. Așadar, instanța de fond nu a examinat cauza sub toate aspectele, în mod complet și obiectiv, fără a clarifica circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, *fiind necesară administrarea de probe suplimentare*, astfel că, Colegiul penal admite cererea de recurs, casează hotărârea contestată și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță, de către un alt complet de judecată.

7. În conformitate cu de prevederile art. art. 473 alin. (1), pct. 2) lit. c), 474 Cod Contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

D E C I D E:

Recursul declarat de agentul constatator Inspectoratul de Poliție Călărași, Ion Malai împotriva hotărârii Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 25 septembrie 2023 în cauza contravențională de învinuire a lui Scripnic Nicolae de comiterea contravențiilor prevăzute de art. art. 78 alin. (1), 354 Cod Contravențional, *se admite, casează total hotărârea Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 25 septembrie 2023, cu dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță, de către un alt complet de judecată.*

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător: Oxana Robu

Judecător: Vladislav Schibin

Judecător: Olga Cojocaru